

**ZARZĄDZENIE WEWNĘTRZNE NR 42/2016
BURMISTRZA MIASTA I GMINY LIPSKO**

z dnia 16 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia procedur zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy Lipsko

Na podstawie art. 68 ust. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013 r., poz. 885 z późn. zm.¹⁾) i art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2015 r., poz. 1515 z późn. zm.) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1.
Postanowienia ogólne**

§ 1. Dla zapewnienia realizacji Zarządzenia Nr 34/100/2011 z dnia 29 kwietnia 2011r w sprawie wdrożenia kontroli zarządczej w Mieście i Gminie Lipsko i Zarządzenia Nr 48/15 z dnia 15 czerwca 2015 r. Burmistrza Miasta i Gminy Lipsko zmieniającego Zarządzenie Nr 34/100/2011 w sprawie wdrożenia kontroli zarządczej w Mieście i Gminie Lipsko wprowadza się do stosowania procedury zarządzania ryzykiem. Procedury mają przyczynić się do poprawy wszystkich obszarów zarządzania w jednostce oraz ograniczenia ewentualnych negatywnych skutków zdarzeń do akceptowanego poziomu, w szczególności w zakresie efektywnego zarządzania zasobami, zapewnienia ochrony majątku, efektywności finansowej oraz ochrony wizerunku Urzędu Miasta i Gminy Lipsko.

§ 2. Ilekroć w Zarządzeniu mowa o:

- 1) czynnikach ryzyka - należy przez to rozumieć cechy charakterystyczne dla danego procesu, wskazujące na możliwość wystąpienia zdarzenia,
- 2) mechanizmach kontrolnych - należy przez to rozumieć metody, polityki, standardy, procedury, fizyczne środki oraz działania stosowane w celu zahamowania lub zmniejszenia negatywnych skutków ryzyka,
- 3) poziom ryzyka - należy przez to rozumieć poziom ryzyka odzwierciedlający wagę ryzyka, jego nasilenie i prawdopodobieństwo wystąpienia,
- 4) ryzyku - należy przez to rozumieć możliwość zaistnienia zdarzenia, które będzie miało wpływ na realizację założonych celów,
- 5) rejestrze ryzyka - należy przez to rozumieć dokument zawierający wszystkie informacje o ryzykach w referatach, stanowiące podstawę zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy Lipsko,
- 6) wpływie ryzyka - należy przez to rozumieć oddziaływanie zdarzenia lub działania na zdolność do realizacji celów,
- 7) zarządzaniu ryzykiem - należy przez to rozumieć proces identyfikacji, oceny, zarządzania i kontroli potencjalnych zdarzeń lub sytuacji zmierzających do dostarczenia racjonalnego zapewnienia, że cele organizacji zostaną zrealizowane.

**CZĘŚĆ I.
Cele zarządzania ryzykiem**

§ 3. 1. Procedura zarządzania ryzykiem w jednostce ma na celu zidentyfikowanie ryzyka oraz ograniczenie jego negatywnego oddziaływania, co powinno przyczynić się do efektywnego i racjonalnego osiągnięcia celów i realizacji zadań.

2. Celem zarządzania ryzykiem jest:

¹⁾Zm. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877 oraz z 2015 r. poz. 238, 532, 1117, 1130, 1190, 1358, 1513 i 1854.

- 1) zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia celów,
- 2) zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej,
- 3) zapewnienie kierownictwu Urzędu wczesnej informacji o zagrożeniach dla realizacji wyznaczonych celów i zadań.

§ 4. 1. Procedura zarządzania ryzykiem ma zastosowanie do wszystkich referatów Urzędu Miasta i Gminy Lipsko oraz wszystkich zatrudnionych w nim pracowników.

2. Zarządzanie ryzykiem odbywa się na dwóch poziomach:

- 1) strategicznym - ryzyka związane ze zdarzeniami mającymi bezpośredni wpływ na osiągnięcie celów,
- 2) operacyjnym - ryzyka związane bezpośrednio z zadaniami realizowanymi przez poszczególne referaty i wynikające z niedoskonałości procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, błędów systemów komputerowych oraz zdarzeń zewnętrznych.

§ 5. Zasady zarządzania ryzykiem w Urzędzie Miasta i Gminy Lipsko określają:

- 1) zakres odpowiedzialności osób zaangażowanych w proces zarządzania ryzykiem,
- 2) sposób postępowania przy identyfikowaniu i analizie ryzyka,
- 3) sposób postępowania ze zidentyfikowanym ryzykiem,
- 4) zakres przeglądu ryzyka i sprawozdawczość,
- 5) sposób oceny procesu zarządzania ryzykiem.

Rozdział 2.

Odpowiedzialność za zarządzanie ryzykiem

§ 6. Odpowiedzialnymi za prawidłowy przebieg procesu zarządzania ryzykiem są:

1. Burmistrz, Zastępca Burmistrza, Skarbnik, Sekretarz, Kierownicy Referatów za:

- a) ocenę sposobu identyfikacji i zarządzania ryzykiem,
- b) wybór reakcji na ryzyko (tolerowanie, przeniesienie, wycofanie się, działanie).

2. Pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Lipsko.

Rozdział 3.

Proces zarządzania ryzykiem

CZĘŚĆ II.

Identyfikacja i analiza ryzyka

§ 7. Postępowanie przy identyfikowaniu i analizie ryzyka polega na wykonaniu następujących kolejno po sobie czynności:

- 1) ustaleniu listy zadań - celów do realizacji w jednostce;
- 2) określenia ryzyka do każdego celu;
- 3) określeniu przyczyn i skutków zidentyfikowanego ryzyka;
- 4) przeanalizowaniu każdego zidentyfikowanego ryzyka, w celu oszacowania ryzyka nieodłącznego poprzez określenie:
 - prawdopodobieństwa jego wystąpienia - ocena punktowa w skali od 1 do 5,
 - wpływu, jaki będzie miało ewentualne wystąpienie ryzyka - ocena punktowa w skali od 1 do 5;
- 5) określeniu koniecznych do wprowadzenia mechanizmów kontrolnych w celu zminimalizowania zidentyfikowanego ryzyka.

CZĘŚĆ III. **Reakcja na ryzyko**

§ 8. W stosunku do każdego istotnego ryzyka należy określić rodzaj reakcji:

- 1) unikanie - odejście od działań, które wiążą się z ryzykiem;
- 2) ograniczanie - podjęcie działań w kierunku ograniczenia prawdopodobieństwa lub efektu zdarzenia lub obydwu jednocześnie;
- 3) dzielenie się - ograniczanie prawdopodobieństwa i efektów ryzyka poprzez przekazanie całego lub części ryzyka innej stronie;
- 4) akceptacja - brak działań wpływających na prawdopodobieństwo lub efekty ryzyka.

§ 9. Skuteczność środków kontroli:

- 1 - niska skuteczność zastosowanego środka,
- 2 - średnia skuteczność zastosowanego środka,
- 3 - wysoka skuteczność zastosowanego środka.

§ 10. 1. O sposobie postępowania w odniesieniu do zidentyfikowanego ryzyka:

- 1) którego wpływ jest niewielki lub mały - decyzję podejmują kierownicy referatów,
- 2) którego wpływ jest średni, poważny lub krytyczny - decyzję podejmuje Burmistrz Miasta i Gminy.

2. W stosunku do każdego zidentyfikowanego ryzyka kierownicy referatów są zobowiązani planować i wdrażać odpowiednie mechanizmy kontrolne.

3. Kierownicy referatów mają obowiązek dokonywania przeglądów samego ryzyka w celu uzyskania informacji czy:

- 1) ryzyko nadal występuje,
- 2) pojawiło się nowe ryzyko,
- 3) prawdopodobieństwo i wpływ ryzyka się zmieniły,
- 4) stosowane mechanizmy kontrolne są efektywne.

4. Kierownicy referatów mają obowiązek dokonywania przeglądu wszystkich działań z zakresu zarządzaniem ryzykiem występującym w referacie w celu monitorowania mechanizmów kontrolnych.

CZĘŚĆ IV.

Dokumentowanie wyników analizy ryzyka

§ 11. 1. Kierownicy referatów są zobowiązani udokumentować przeprowadzoną w swoim referacie analizę ryzyka.

2. Wyniki analizy ryzyka kierownicy referatów są zobowiązani przekazać Sekretarzowi w terminie do końca kwartału każdego roku kalendarzowego.

CZĘŚĆ V.

Monitorowanie ryzyka

§ 12. 1. Wszyscy pracownicy mają prawo i obowiązek informowania kierownikom o niekorzystnych zjawiskach, które mogą wpływać negatywnie na wizerunek jednostki lub zakłócać realizację zadań/celów.

2. W Urzędzie Miasta i Gminy Lipsko przeprowadza się raz do roku w udokumentowany sposób identyfikację i analizę ryzyka.

Rozdział 4.
Postanowienia końcowe

§ 13. Wszyscy pracownicy Urzędu Miasta i Gminy Lipsko zobowiązani są do przestrzegania niniejszych procedur.

§ 14. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Miasta i
Gminy Lipsko

mgr **Jacek Wielorański**